

Miniszteri látogatások egyetemeken

A gazdaságirányítás reformja, a nép-gazdaságunk struktúrájának ebből következő módosulásai közvetlenül, vagy közvetetten kihatnak egész társadalmunkra, tudományos és kulturális életünkre, felsőoktatási intézményeink tevékenységére is. Február 14-én délelőtt a jogászképzés jelenlegi problémáiról és perspektíváiról, valamint a jogalkotás új vonásairól esett szó azon a zártkörű tanácskozáson, amelyen József Attila Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának meghívására résztvett és bevezető-vitaindító előadást tartott dr. Köröm Mihály igazságügy-miniszter, aki dr. Szilbereky Jeno, az igazságügy-miniszter helyettese társaságában látogatott Szegedre.

A gondolatokban gazdag vitaindító előadás élénk érdeklődést keltett a kar megjelent oktatóiban, akik közül számosan mondták el véleményüket a vita során. Az igazságügy-miniszter, aki előzőleg rövid megbeszélést folytatott a megyei pártbizottságának Györi Imrével, az MSZMP Csongrád megyei bizottsága első titkárával, valamint Siklós Jánossal és Rózsa Istvánnal, a megyei pártbizottság titkárával, az Állam- és Jogtudományi Kar nevelési bizottsága rendezésében, tartott tanácskozást követően látogatást tett a megyei bíróságon, ahol dr. Simon László, a megyei igazságügyi szervek vezetőivel igazságügyi feladatokat tárgyalt meg.

Ugyane napon délután két napos látogatásra érkezett Szegedre dr. Szabó Zoltán egészségügyi miniszter és dr. Kobacsics János, az Egészségügyi Minisztérium főosztály-vezetője. A miniszter szegedi tartózkodása első napján a megyei pártbizottság egyetem-es tudománypolitikai kérdésekről táncszokott. A tanácskozáson résztvett Siklós János, a megyei és Sipos Géza, a városi pártbizottság titkára, dr. Tóth Károly, a Szegedi Orvostudományi Egyetem rektora, dr. Földes József, az egyetem pártbizottságának titkára, dr. Szontagh Ferenc orvoskari dékán, dr. Julesz Miklós egyetemi tanár és dr. Földi Mihály egyetemi tanár.

Az esti órákban az egészségügyi minisztert a Semmelweis kollégium lakói, egyetemi hallgatók látták vendégül, akikkel dr. Szabó Zoltán különféle oktatási és nevelési kérdésekről beszélgetett. Látogatása másnapján délelőtt az I. és II. szatmari Fog és Szájbetegségek Klinikán dr. Tóth Károly egyetemi tanár, klinikai igazgató fogadta az egészségügyi minisztert. Baráti hangú, kötetlen beszélgetés során a fogorvosképzéssel kapcsolatos kérdések, a hallgatók tanulmányi munkájának problémái kerültek szóba, majd a miniszter megtekintette a klinika modern rendelőit, osztályait. Látogatást tett dr. Szabó Zoltán a Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikán, ahol dr. Szontagh Ferenc egyetemi tanár, a klinika igazgatója volt a vendéglátó házigazda. Megnézte a miniszter a Szegedi Orvostudományi Egyetem épülő, új diákotthonát is.

Délután a Szemészeti Klinika előadótermében rendezett szabad pártnapot az egyetemi pártbizottság. Az előadótérmet zsúfolásig megtöltötték az egyetem érdeklődő oktatói, dolgozói, akik nevében dr. Földes József docens, az MSZMP orvosgyógyászati bizottságának titkára köszöntötte dr. Szabó Zoltán egészségügyi minisztert és kíséretét. Ezután a miniszter emlékedett szövege. Előadásában a gazdaságirányítás reformjából következő új feladatokat jellemezte, részletesen szövegezt mind a minisztérium, mind a felsőoktatási intézmények hatásköri változásairól, az önálló gazdálkodás, az egyetemi káderpolitika, a gyakorlatiabb célú kutatómunka ösztönzésének új vonásairól, az egyetemi hallgatókat érintő változásokról: az ösztöndíjak és a szociális támogatás új rendszeréről, a szabad pályázat útján történő elhelyezkedésről és más fontos problémákról. Az elemző alaposan összeállított, minden időszerű kérdésre kiterjedő előadást nagy tetszéssel fogadták a megjelentek. Az egészségügyi miniszter a késő délutáni órákban utazott vissza a fővárosba.

Pártnap tudomány-egyetemünkön

Oktatásügyünk új problémáiról beszélt február 15-én a József Attila Tudományegyetem szabad pártnapján dr. Kurucz Imre, az MSZMP KB alosztály vezetője az Auditorium Maximumot színlített megtöltött hallgatóságnak: oktatóknak, dolgozóknak és diákoknak. A szabad pártnap elnökségében ott volt dr. Serfőző Lajos docens, az egyetemi pártbizottság titkára valamint Szalontai József, az MSZMP Csongrád megyei bizottságának munkatársa.

Az előadó beszélt azokról a vitákról, amelyek a művelődésügy finanszírozása körül zajlottak, s ismertette a jelenlegi álláspontot, mely szerint az oktatásügy továbbra is állami dotációval működik. Lényegében mind a pénzügyi keret, mind az oktatás struktúrája változatlan marad. Ugyanakkor az illetékesek megállapítása szerint társadalmunk gazdasági-technikai fejlettsége nem indokolja, hogy olyan mennyiségű technikust képezzünk mint eddig, hiszen — különösen a mezőgazdaságra érvényes ez — a gépesítés még nem általános.

A felsőoktatás bérproblémáinak rendezéséről szólva elmondta, hogy az elkövetkező években csupán a közép- és alsófokú oktatók fizetésrendezésének arányában lehet szó béremelésről. A végleges rendezésre csak két évtized múlva kerülhet sor. Ennek elismerése mellett, hogy a tanár-tultermelés valós probléma, kifejezte azt a véleményét is, hogy ez a pedagógusok elfoglaltságának csökkentésében fog feloldódni.

Különösen nagy érdeklődést váltott ki az előadónak az új szabad pályázati rendszerrel kapcsolatos ismertetése. Ehhez kapcsolódva két hozzászóló is felhívta a figyelmet a protekció veszélyére. Kurucz elvtárs véleménye szerint az egyetem meg fogja találni azokat az utakat, amelyek hallgatóink érdekvédelméhez vezetnek.

Vita Antalffy György új könyvéről

Az Állam- és Jogtudományi Kar Tudományos Bizottsága 1968. február 15-én vitát rendezett Antalffy Györgynek a Közgazdasági és Jogi Könyvtudományi Intézetben megjelent, három kötetes, az Állam és demokrácia (Fejezetek az állam- és jogelmélet köréből) címet viselő könyvéről. A vitaindító a kar oktatói mellett a társtanszék, az MTA Állam- és Jogtudományi Intézetének képviselői és szépszámu szegedi gyakorló jogász vett részt.

A 34 éves munka érintőleges ismertetése helyett tájékoztatásul álljanak itt a tartalmat is jelző részcímek: I. Az állam tanulmányozásának metodológiájáról a társadalomtudományok rendszerében (9—39); II. A Marx előtti politikai és jogi nézetek az államról (3—1478); III. A marxizmus megjelenésének jelentősége az állam lényegének megismerésében (179—275); IV. A marxista államelmélet alapproblémái (279—501); Befejezés (501—504).

A könyv egészével foglalkozó referátumokat a társtanszék vezetői tartották. Samu Mihály (Budapest) ütött meg inkább polemikus hangot, míg Szotáczi Mihály (Pecs) — távollétében felolvasott — írása a mű fonalát aprólékosabb vizsgálati módszerrel követte. A szaktudomány művelői közül Vas Tibor, Kulcsár Kálmán, és Peschka Vilmos nyilvánított még véleményt, mások pedig a társtudományok — Pólay Elemér a római jog, Martonyi János az államigazgatási jog, Horváth Róbert a statisztika és a közgazdaságtan — szemszögéből méltatták Antalffy György művét. A vitát Kovács István foglalta össze.

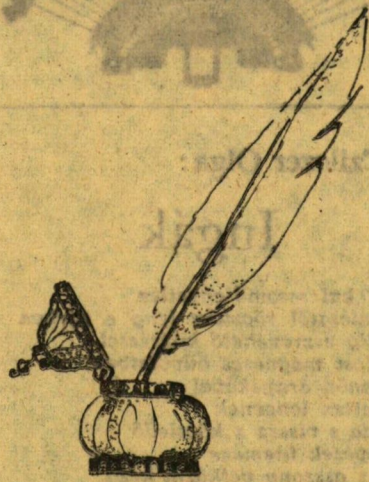
Az eszmecsere a mű egészével és részleteivel egyaránt foglalkozott, s elhangzottak a könyvvita kereteit némileg meghaladó, az adott tudományág sorsát érintő problémák is. A hozzászólók — miként a végző is konstatació — mind a tudomány, mind a gyakorlati szakemberek önművelése szempontjából igen pozitívan értékelték a könyvet.

A vitázók foglalkoztak az államelmélet viszonylagos önállóságával, melyet éppen Antalffy György művének első marxista összefoglalását Szolam- és jogelmélet keretein belül reben jelölte meg. A referensek is az állatíve önálló államelméletéről beszéltek. Kulcsár Kálmán jogszociológus viszont az eddig egységesként kezelt tudomány robbanásszerűen gyors részekre bomlását (jogelmélet, államelmélet, jogszociológia) vallotta, jelentős szerepet tulajdonítva ebben a vitatott műnek. Pélmia alakult ki az általános államfogalom meghatározása körül is. Különösen érdekes ebből a szempontból az ösznépi állam problémája, amely a vitából kifutóleg nehezen megoldható kérdéseket vetett fel a szaktudomány számára.

Vezetőképző jogászoknak

Kétnapos vezetőképző tanfolyamot rendezett a Jogi Kar KISZ-bizottsága a kari bizottság, a kari VB és az alapszervezetek funkcionáriusai számára. A megnyitón Horváth Ferenc kari KISZ-titkár ismertette a tanfolyam célját és azokat a gondokat, amelyekre ezen a tanácskozáson kellett megoldást találni. Ezután a kari bizottsági és VB ülés következett, amelyen a KISZ-titkár értékelte az elmúlt félévben végzett KISZ-munkát, és ismertette az új félév megoldandó feladatait. Ezt a rezortfelelősök megbeszélése követte, amelyen a VB megfelelő vezetői ismertették, most már részletesen, az egyes funkcionáriusok külön feladatait.

A második napon, új kezdeményezésként, a tanfolyam hallgatói elbeszéltek a KISZ-tagokkal a KISZ-munka egyes problémáiról, ahol értékes tapasztalatokat szereztek. Találkoztak a továbbiakban a kar állami- és pártvezetésével: dr. Antalffy György dékánal, dr. Papp Ignác MSZMP kari bizottsági titkárral és a Dékáni Hivatal vezetőivel. Itt olyan problémákat vitattak meg, amelyeket a KISZ-vezetés saját erejéből megoldani nem tud és feltétlen szükséges hozzá az állami- és pártvezető segítségére. Délután dr. Nagy Károly docens az időszerű nemzetközi helyzetről tartott magasabb fokú politikai előadást. A tanfolyam befejezéséig Horváth Ferenc értékelte az itt végzett munkát és sikereket kívánt a tervek megvalósításához.

MAGISTER ARTIUM LIBERALIUM

AZ IDEN 118 nappali tagozatos hallgató kap diplomát a szegedi bölcsész-tudományi karon. Fontos határköhöz érkeztek el az ötödéves magister-jelöltek pályájukon: egy hónapra elutaztak gyakorló tanításra. A négy és fél év folyamán az ismeretek egész rendszerét szerezték meg: tudományos és pedagógiai ismereteket. Most ezeket a gyakorlatban kell alkalmazni. Ez a legnehezebb feladat és ez érdekli őket a legjobban. Hiszen nem a szemnariumokon áll bé a fordulat leendő szakmájukhoz való viszonyukban, hanem ezeken a gyakorló tanításokon, amikor a pedagógus szerepét kell betölteniük.

Néhányan szorongó érzéssel indultak útnak, róluk ugyanis a hospitálások során kiderült, hogy nincs „pedagógiai érzékük”. Vajon hogyan fogják ők munkájukat „pedagógiai érzék” nélkül végezni — gondolták. Pedig nem feltétlenül szükséges pedagógiai tehetségeknek lenni. Léhet valakiből mester a szakmájának akkor is, ha véletlenül, minden különösebb hivatottság nélkül került erre a pályára. Makarencóval is ez történt. „Apám mázoló volt. Ő mondta nekem: tanító leszel. Nem volt vita. Így lettem tanító. En nagyon sokáig úgy éreztem, hogy rosszul végzem a dolgomat, hogy gyenge tanító és gyenge nevelő vagyok. De aztán bele-tanultam. Mestere lettem munkáimnak. És mestere lehet mindenki, ha segít nekünk neki és ha ő maga is dolgozik.”

Nem is lehet megállapítani valaki tehetségét mindaddig, amíg nem működött hosszabb ideig az oktatásban. Ezen az egyhónapos tanítási gyakorlat során olyan körülmények között dolgozhatunk, amelyek már egészen közel állnak a későbbi önálló munkánkhoz: előírt tananyagot tanítunk és ellenőrizzük annak elsajátítását, foglalkozunk az osztály egészével is, egyes tanulókkal is. Lehetőséget kapunk önálló kezdeményezésekre, elgondolásaink érvényesítésére.

De nem mindenütt. Gyakran előfordul, hogy a tanárjelölt „pedagógiai tevékenysége” nem más, mint merő utánzás. Ez nem az ő vétké: szakvezetője megköveteli, hogy mindenben pontosan másolja az ő módszereit.

A SZAKVEZETŐ TANÁR pedig csak munkó a tanárjelöltnek. Csak addig

támaszkodjunk rá, míg magunk is meg nem tanulunk önállóan járni. Ha ez megtörtént, a továbbiakban már csak akadályozna a járásban, tehát dobjunk bátran el, utat engedve egyeni elképzeléseinknek is. A mi képzeletünknek sajátos jellege van. Az író vagy szobrász gyorsabban tudja realizálni elgondolásait. A tanár viszont csak rész-eredményeket lát, a felvételünk végleges eredményei csak később mutatkoznak meg.

Több tanárjelöltet megkérdeztem melyik osztályban szeret leginkább tanítani? Sokan az első osztályt választják szívesen. Vajon miért?

— Első tanáramra vonatkozó emlékeim egész eddigi életem során elkécsértek, sőt pályaválasztásomat is meghatározták. Az elsős gimnazisták számára még a „kedvenc tárgy” és a „kedvenc tanár” elválaszthatatlan egymástól. Szeretném, ha én is ilyen nagy hatással lehetnék tanítványaimra — válaszolja egy ötödéves leány a tanáriban kérdésére.

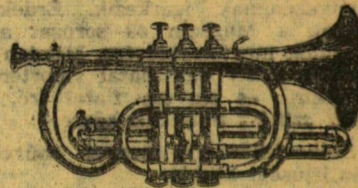
— És te miben látod a hatás titkát? — Nélkülözhetetlennek tartom, hogy a tanár tudja a tanárgya anyagát, birtokában legyen azoknak az ismereteknek, melyeket át kell adnia. Ezért az anyagot az egyetemen nem csak ideiglenesen kell megtanulni, amíg az ember „lefelel” belőle, hanem hosszú időre kell megjegyeznie. Ha olyan kérdést tesznek fel, melyekre hiányos tudásom miatt nem tudok válaszolni nem „beszélék mellé”, hanem nyugodtan kijelentem, hogy ezt nem tudom, de majd utána nézek. Ez a tanulókra jó hatással van, tetszik nekik, hogy a tanár nem akarja magát „megfoghatatlannak” feltüntetni. Másodszorban pedig személyes, közvetlen befolyással akárok hatni tanítványaimra. Erre pedig csak erős és szíves egyéniség képes, jellemet csak jellemmel lehet formálni.

Rövid tanári pályafutásodon mi ment a legnehezebben?

— Az osztályzás. Megkérdeztük a tanítványokat is. A harmadikos gimnazistáknak már vannak elképzeléseik a szerintük ideális jelöltről: — Ne becsülje le tudásunkat és képességeinket. — Találja meg a megfelelő hangnemet: ne bizalmaskodjon, de hivatalos modorban se beszéljen! — Orán kívül is tudjon beszélgetni! — Legyen türelmes, tapintatos és igazságos! — Ne akarjon parancsolgatni és az akaratát ránk erőszakolni! — Szeresse a beat-zénet!

A GYAKORLÓ TANÍTÁS után le-ronhatjuk a tanulságokat: nagyon komolyan kell vennünk ezt a munkát, tudásunkat állandóan gyarapítanunk kell. Az egyhónapos gyakorlat haszná: kezdünk hozzászólni az önálló munkához, kezdjük megismerni jövőd tanítványainkat és tisztább képet kaptunk saját képességeinkről is.

Hajnady Zoltán

Variációk a klubra

Klubosodunk. Nap mint nap találkozunk a klub szóval, néhol még angolosan cével, máshol már magyarosan kával írva. És vajon mi a közös a nyugdíjas klubban és a természetjáró klubban, vagy a tisztá klubban és a társastáncklubban? Nem tudom, de talán utánanézés egyszerű valaki, miért neveznek manapság minden kört, csoportot együttes klubnak. A probléma lényegében azért érdekli, mert állítólag nekünk is van egy klubunk: a JATE Ifjúsági klubja. Hogy mit neveznek ifjúsági klubnak? Ezt sem tudom, de tekintve, hogy van egy hét szünetünk, gondoltam utánanézek. Dunaföldvár. Magyar László gimnázium. A boltíves mennyezetű teremben lázasan folyik a dekoráció: a November 7-i műsorra készülnek. Néhány gyerekkel beszélgetek és kiderül, hogy a klubnak az iskola minden tanulója tagja, mindig más évfolyam rendezi a műsorokat. A klub első rendezvénye tavaly volt. „Mit adott a magyar kultúra a világ kultúrájának” címmel. A tanulók bejárták Tolna megyét és felkutatták a környékbeli népviseleteket, népművészeti tárgyakat gyűjtöttek. A klubélet itt még néhány rendezvényben merül ki, s bár az igény megvan egy állandó jellegű klubra, helyhiány miatt a megvalósítással egvelőre még várni kell.

Dunaújváros. Az utcán kérdezősködöm van-e a városban ifjúsági klub.

Folytatás a 4-ik oldalon

